

desenul imaginiî luate în pân general și cu un minus de preocupare pentru expresivitate. Paradoxal, aceste scene, menite să anime, să dinamizeze spectacolul, sînt cele ce-l relaxează. îi periclitează ritmul, strîngența lăuntrică.

Impresia de balans între tonalități divergente e accentuată de muzică: partitura pare să asculte de două legi lăuntrice distinete — pe de o parte, șlagărul sentimental, lent și înflorit, „marca Mălineanu“, de neconfundat; pe de alta, refrenele de inspirație modernă, antrenante, contagioase. (Prototip: „Oh, baby, where are you?“, moment de vîrf, cînd, în mod evident, întregul datorează compozitorului eliberarea de încorsetări, frenezia comică).

Marea bucurie a serii sînt însă actorii. Să binecuvîntăm acele prilejuri, prea rare, care le îngăduie să dea frîu liber darului lor de a ne seduce, de a ne vrăji prin pura putere a farmecului, a temperamentului. Ce destin e și acesta al actorului modern, să capete, în zile de sărbătoare, ca pe o răsplată îndelung rîvnită, dreptul să se joace, să se răsfețe, să fie expansiv, drăgălaș și cabotin, arătîndu-se așa cum este de fapt: etern copil — deși, ascuns sub hainele de lucru ale compozițiilor minuțios elaborate, nu-l mai poate vedea nimeni?! Distribuția teatrului „Nocturna“ (deși nu-i prea aparține) e aproape în întregime un regal. O lady Bracknell cu frumusețea radioasă și cu energia dinamitardă numită Carmen Stănescu e o inspirație de înaltă clasă, poate cea mai originală dintre toate: spectacolul își asumă astfel caracterul de joc senin. Florian Pittiș e un ștrengar lunatic, cu mișcări de figurină de orlogerie. Ștefan Iordache, aflat parcă mai departe de starea de libertate interioară, compensează prin forță, vervă. Partenera sa, Anda Caropol, e poate singura care-și interzice spontaneitatea; n-am găsit, în interpretarea ei, fisură, dar nici radiație. În planul doi, Al. Bepan e fermecător cu distincție, deși puacera în pagină nu-l avantajează. Ștefan Radoff face o comedie blajină cu efecte surprinzătoare. O problemă aparte pune Migry Avram Nicolau, care-și minuieste extrem de sigur mijloacele profesionale din zestrea operei, dar nu prea găsește puncte de contact cu restul ansamblului.

Numai Mariana Mihuț nu poate fi „prinsă“ în cuvinte: ce adjective pot fixa această ingenuitate șireată, această pisiceală irezistibilă, acest „glanz“ cu totul și cu totul natural? Iată ce se cheamă o veritabilă vedetă de teatru: o schiță de zîmbet, o mică strîmbătură de dispreț, o nutriță bosumflată, un vag gest de alint — și valul simpatiei și entuziasmului se dezlănțuie parcă de la sine. Actrița n-are deocamdată tehnica interpretării cîntate, suflul i se pierde: dar și așa — păpușă de porțelan trandafiriu cu instinct de înblînzitor de tigri — a ținut spectacolul în degetul ei cel mic...

Șapte balade
interpretate de

TUDOR GHEORGHE

Dacă orice „primă întîlnire“ suscită o stare de euforie, o „a doua“ trece de obicei neobservată. Pe nedrept, aș zice — fiindcă acel sentiment de plinitudine și siguranță, de mare liniște, se poate naște numai din statornicie. Cel puțin așa stau lucrurile din unghiul celui care participă, scriînd, la efervescența unui succes de debut, dar se „împacă“ în sine abia mai tîrziu, după ce emoțiile s-au stins, a dispărut din atmosferă tot ce e crîspat, artificial, și se poate instala bucuria.

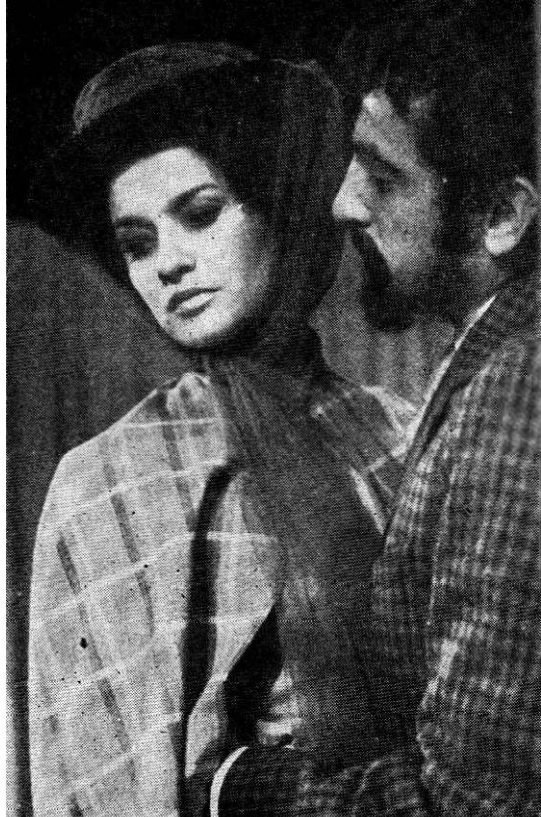
Acum, la acest nou recital „7 balade”, ne-am bucurat într-adevăr de Tudor Gheorghe. Poate că și noi îl cunoaștem mai bine — dar, în mod cert, mai întâi de toate el a învățat să se cunoască; de aceea, a renunțat la ceea ce era oarecum eclectic în alegerile sale, la micile concesii, și a făcut un efort de concentrare.

Recitalul este un spectacol-unicat, o explorare pe cont propriu într-o lume pe care teatrul cult n-o cunoaște încă, lumea străvechii balade populare românești. Nu știu până unde și în ce fel actorul a făcut singur această cercetare de specialitate, culegerea și compararea textelor: dar însuși faptul de a le fi descoperit și ales pentru a le aduce pe scenă tocmai pe acestea, din nenumărate alte variante splendide, este un act de creație pentru care nu avem unitate de măsură. Sînt poeme dintr-un alt timp — dintr-un timp, dacă aș îndrăzni să spun așa, „fără timp”, răsucit, prins într-o mișcare de spirală continuă, poeme ciudate, înrudite încă indeaproape cu mitologia, plutind cu aripi largi de liliac într-o misterioasă, vrăjită noapte. Moartea e o prezență familiară, șezînd la aceeași masă cu viața, fără ca între ele să se caște vreun abis. Intuiția acestui raport e tulburătoare la un artist atît de tînăr, dar numai așa pot fi alăturate, fără nici un acord fals, fascinantul „Cîntec al șarpeului”, zvicnetul de elan din „Cîntecul haiducului”, îndepărtata, răscolitoarea chemare din „Cîntecul ciobanului care și-a pierdut oile”... Ascultînd cum germinează în plămada lor motive care și-au luat apoi zborul în ceea ce avea să devină marea poezie universală, și se taie pur și simplu răsufierea.

Nu cred că modul cum actorul „zice” aceste balade, acompăniindu-se la ghitară, trebuie judecat din punct de vedere strict muzical; Tudor Gheorghe nu prezintă compoziții inspirate din folclor, ci caută un echivalent teatral modern prin care să poată fi „desferecat” acest tezaur — și pentru asta se servește de anumite structuri sonore elementare. Incontestabil că într-o asemenea acțiune de pionierat sînt inerente stîngăcii și neîmpliniri pe linia purității și rigorii fiecărei soluții în parte. Dar să recunoaștem că, privit ca spectacol, „7 balade” posedă acel „ceva” spre care năzuiește fiecare fapt de artă și pe care teatrul îl izbutește, vai, atît de rar — posedă propriul său univers, guvernat de legi numai ale sale, devlin.

Dacă A.T.M., renunțînd la micile „înscenări” conjuncturale, și-a descoperit un rost în a stimula și a sprijini nevoia profundă a artiștilor de a se exprima — fie numele său lăudat.

Ileana Popovici

Lucia Boga (Elena Andreevna) și Ștefan Sileanu (Astrov)

**Teatrul de Stat
din Tg. Mureș**

● **UNCHIUL VANIA**

de A. P. Cehov

● **APĂRAREA**

de Szabo Lajos

Acest controversat spectacol al secției române este o demonstrație oprită la jumătate: un exercițiu căruia i s-au notat condițiile, ni s-a comunicat rezultatul, „scris în carte”, dar din care lipsesc, însă, operațiile concrete, din „caiet”. Cei ce-l contestă cu înverșunare nesocotesc exactitatea rezultatului propus, uită că începutul demonstrației e logic și corect; cei ce-l apără cu patimă nesocotesc